

Erdély gyöngyszemei

2025. május 19.-május 23.

A Győri Arany János Angol-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola diákjai a Határtalanul program keretében öt napra Erdélybe utaztak. Az utazás célja, hogy diákjaink megismerjék a határon túli magyarok múltját, életét, történelmi és irodalmi alakjainak munkásságát és hogy gyönyörködhessenek a festői szépségű tájakban. A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Határtalanul! nyertes pályázatnak köszönhetően 2025. május 19-én hetedik évfolyamunk 40 tanulóval és 3 pedagógussal elindult Románia magyarlakta területére Erdélybe, hogy személyes tapasztalatokat szerezzenek a külföldi magyarságról. A Határtalanul kirándulást hosszú felkészülés és előkészítő órák megtartása előzte meg, ismeretgyűjtéssel és tablók rajzolásával. Az élménybeszámolót készítették a 7.a és 7.c osztály tanulói, Németh Tamás József és Uresch Klára osztályfőnökök, továbbá Sarkadi Dóra kíséretvezető tanár irányításával.

1. nap: Győr- Marosillye- Algyógy- Gyulafehérvár- Zetelaka

Május 19 -én hétfőn öt órakor izgatottan gyülekezett kis csapatunk az iskola bejáratánál. Sokan közülünk még nem jártak Erdélyben, többen most utaztak először szüleik nélkül. Az okmányok ellenőrzése után útra keltünk.

A határt átlépve elsőként **Marosillyén** álltunk meg a Bethlen kastély Veres bástyájánál, a híres erdélyi fejedelem szülőházánál.

Itt egy érdekes, de rövid történelemórát hallgattunk meg,

megismerkedtünk a Bethlen család eredetével, a várkastély múltjával.

Az épület a dévai Szent Ferenc Alapítvány fenntartásában áll. A szülők felajánlásából ajándékokat adtunk át a dévai otthonban nevelkedő árvák számára.

További utunk során elhaladtunk Déva vára mellett is, közben felidéztük az irodalom órákon tanultakat.

Következő megállónk **Algyógy** volt, ahol a felújított 11-12. századi körtemplommal ismerkedtünk meg. A kis templomot körbe sétáltuk és megcsodáltuk régi köveit, mivel azok még az ókorból származtak. Az alsó része római égetett téglából építetett, a felső része pedig folyami kőből. Templomként a 16. század végéig

használták. Az épület korábban haranglábként szolgált.

Utunkat folytatva olyan településre érkeztünk, ahol Szent István király 1009-ben püspökséget alapított. Ez a város **Gyulafehérvár** volt, mely később az Erdélyi fejedelemség központja lett.

Megtekintettük a várat, a gótikus Szent Mihály székesegyházat.

Néma csendben álltunk a három Hunyadi sírja előtt: a híres törökverő Hunyadi János; fia, a kivégzett Hunyadi László; és a törökverő testvérének síremlékénél, ahova tisztelettel és kegyelettel elhelyeztük koszorúnkat.

Este értünk szállásunkra **Zetelakára**, ahol a Küküllő Panzióban nagy szeretettel fogadtak bennünket. A finom erdélyi vacsora és hosszú út után senkit nem kellett elringatni.

2. nap: Zetelaka - Szent Anna -tó Mohos-tőzegmohaláp – Csíksomlyó - Gyimesbükk - Zetelaka

A kirándulásunk során a Hargita hegységben a Csomád ikerkrátere következett. Erdei úton

lesétáltunk az egyik kráterhez, melyben a **Szent Anna -tó** található. A tóparton meghallgattuk a helyhez kapcsolódó legendát.

„Élt egyszer két testvér. Egyikük egy hegyen a várkastélyban, másikuk a közeli várban. Esténként gyakran kártyáztak. Egy

alkalommal a fiatalabb elnyerte bátyja különleges hintóját. A gőgös várúr aranyozott hintója elé a környék 12 lányát fogatta be, és ostorával rávágott a legelől álló legszebb lányra. Ez fájdalmában megátkozta és a föld megszakadt, és a hegytetőn álló vár a mélybe zuhant, helyén pedig egy gyönyörű tó keletkezett. A lányok 12 hófehér hattyú képében úsztak a partra és visszaváltoztak lánnyá. Anna ott maradt a tó partján, a nép róla nevezte el a tavat, ami közép – Európa egyetlen krátertava.”

A Mohos-tőzegmohaláp

a másik kráterben fekszik, 1050 méter magasságban. Az egykori Mohos-tó vize eltűnt, csak sűrű növényzettel, főleg tőzegmohával benőtt láp maradt utána. A hajdani tó helyén 17 kisebb vízfelület maradt vissza, melyből az út során kettőt tekintettünk

meg. Rovarevő harmatfüveket, tőzegmohát, nyírfát, erdei fenyőt, gyapjúsást és tőzeget is láttunk a séta során. Kipróbálhattuk, hogy milyen ingoványos a láp. A második tó vize fekete volt, megtudtuk, hogy itt télen fekete jég képződik.

Utunk a katolikus vallású székelyek híres Mária-kegyhelye, búcsújáróhelye és szellemi életének több évszázados központjába **Csíkсомlyóra** vezetett. Minden évben több százezer részt vevővel itt zajlik a pünkösdi búcsú, mely az összmagyarország ünnepévé vált, vallási hovatartozásra való tekintet nélkül. A csíkсомlyói kegytemplom legértékesebb tárgya a főoltár mögött őrzött 2,27 méter magasságú Mária-szobor, melyet a 16. század elején, hársfából készítettek, s melyet két oldalról Szent István és Szent László királyok szobrai fognak közre. Mindannyian fejet hajtottunk a Szűzanya előtt, reméljük

kívánságunk és elmondott imánk meghallgatásra talál.

A nap végén az 1000 éves határhoz utaztunk. **Gyimesbükki** megállónkat az 1782-ben Nagy-

boldogasszony tiszteletére felszentelt kontumáci kápolna, a Gyimesek legősibb templomának megtekintésével kezdtük. A Győr vármegyei kopjafánál elhelyeztünk városunk zászlóját is. Később átsétáltunk a 30. számú őrházhoz, amely a Magyar Királyi Államvasutak legkeletibb őrháza volt egykoron. A hajdani határ mentén mindannyian felsorakoztunk. Sajnos a Rákóczi-vár romjait csak távolról szemlélhettük meg, mert épp felújítás alatt áll.

3. nap: Zetelaka – Ivó- Madarasi-Hargita – Bögöz – Szejkefürdő- Székelyudvarhely - Zetelaka

Izgatottan utaztunk tovább **Ivóra**. Itt traktorra szálltunk és 700 méterről 1700 méterre kaptattunk fel. Csodálatos volt a táj, a növényzet magasság szerinti változása. Helyenként szélvihartól kidőlt fenyőfákat és hótakarót pillantottunk meg. Úticélunk a székelyek „szent hegye” a **Madarasi- Hargita** volt, mely a Hargita-hegység és Székelyföld legmagasabb hegycsúcsa, egy egykori rétegvulkáni kráter peremének északi maradványa. A traktorozás után felgyalogoltunk a Keleti-Kárpátok központi csoportjának, leghosszabb és egyben legfiatalabb vulkáni hegységének a legmagasabb csúcsára.

Végig sétáltunk a kopjafák, keresztek között és elhelyeztünk egy neveinkkel megírt zászlót a csúcson. Verőfényes napsütésben megcsodáltuk a Fogarasi - havasokat és a csúcson levő tájékoztató tábla segítségével betájékoztuk a környező hegyvonulatokat.

Havas fűvön és sziklákon csúszkáltunk, időnként a hegyről patakként csorgó hólében dagonyáztunk. Most már elmondhatjuk, hogy a Kárpát-medence keletkezésekor tanult belső vulkáni koszorú első tagját a Visegrádi hegységet tavaly, míg az utolsó tagját itt Erdélyben jártuk be.

Következő úti cél Nagy-Küküllő és a Kányád-patak találkozásánál fekvő **Bögöz** volt.

Református erődtemploma műemlék, freskóiról és kazettás mennyezetéről híres, melyről a templom lelkesze tartott érdekes előadást. A történelemórán hallott Szent László legendáról is szó volt, a hat freskó szinte filmszerűen elevenítette meg a lovagkirály hőstettét. „A festmények rengeteg tanulságot és leckét hordoznak az életről, ha az ember hajlandó a képek mögé nézni”

— olvasható az egyik tanulói beszámolóban.

A településen nagyon sok gólyafészket láttunk, és elcsodálkoztunk, hogy milyen hatalmas fészek van a meglátogatott templom tetején is.

Ezután székelykapuiról, gyógyfürdőjéről nevezetes **Szejkefürdő** következett. Itt részletesen

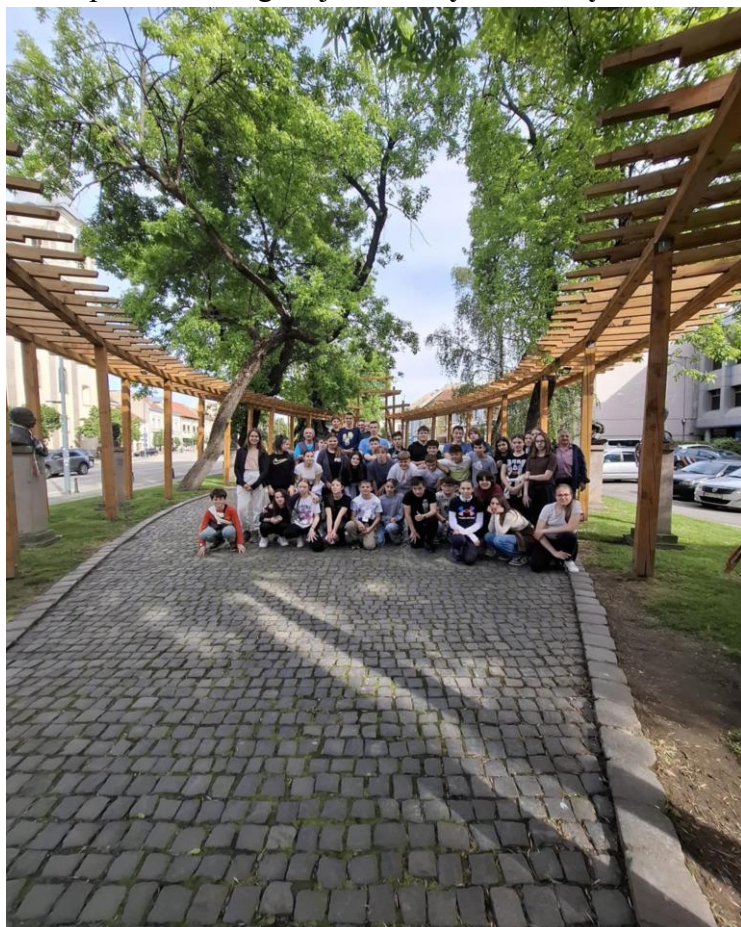
hallhattunk arról, hogy a nyári napfordulónak, a kapuadónak és a lélekdúcnak milyen jelentősége, szerepe van a székelykapuk építése során. Felsétáltunk Orbán Balázs sírjához, ahova elhelyeztük zászlónkat.

A Mini Erdély parkban játszhattunk, felülhettünk a kisvonatra, és Erdély híres műemlékeinek miniatűr másolataira csodálkoztunk rá. Felismertük a már meglátogatott Algyógy és Marosillye makettjét.

E nap utolsó megállója **Székelyudvarhely** volt, melyet Erdély legmagyarabb városának

tartanak. Itt az **Emlékezés parkjában** jártunk. A feladat az volt, hogy a híres történelmi és irodalmi személyekről, minél több információt gyűjtsünk össze.

Zetelakán a helyi Ezüsfenyő tánccsoport tagjai érkeztek hozzánk a panzióba, és egy fergetes táncestet tartottak, ahol a székely gyerekekkel együtt táncoltunk. Egy dalt tanítottak nekünk, válaszul mi a tavaszi fesztiválon előadott modern táncainkat mutattuk be. Az estét zenehallgatással zártuk.

4. nap: Zetelaka – Békás-szoros – Gyilkos-tó – Korond – Farkaslaka - Zetelaka

A napot a Békás-szorosban kezdtük.

A Hagymás-hegységben található szurdok védett terület. Európa egyik természeti ritkasága, mely 250 – 300 méter magas szinte függőleges sziklafalaival az egyik legszebb látogatható szurdokvölgy, mintegy 5 km hosszú. A szurdok három részből áll, úgy mint

a Pokol kapuja, a Pokol tornáca és a Pokol torka. A Békás szoros nevét a Békás patakról kapta. A folyó mellékvizei mind vadregényes, mesés szép szurdokokat vájtak a mészkőbe. „Egy életre szóló élmény volt lélegzetelállító szikláival és egyedülálló gyönyörűségével. Ez volt az utazásunk legszebb része” – vélte egy tanuló.

A szoros közelében fekszik a **Gyilkos-tó**, mely 1837-ben keletkezett egy közeli hegyről

lecsúszó törmelék következtében. A tó keletkezéséről szól egy legenda: élt egy csodaszép lány, Fazekas Eszter, akinek volt egy vőlegénye. A fiút elvitték katonának, és ezt kihasználva egy zsidó elrabolta a lányt. Erőszakkal akarta feleségül venni, de a lány hű maradt kedveséhez, a

néma hegyekhez fohászkodott, azok megértették kérését, és nagy dübörgéssel leomlottak, maguk alá temetve a lányt és elrablóját. A tó partján sétáltunk, majd megkóstoltuk a hungarikumok közé tartozó kürtös kalácsot.

Ezt követően **Korondra** utaztunk. Itt ellátogattunk Józsa János keramikushoz. Az udvaron a korondi kerámiatörténettel ismerkedtünk, majd a csapat kétfelé oszlott. Betekintést tehettünk a műhelybe, ahol a kerámia készül, illetve a boltba, ahol a már kész termékeket csodálhattuk meg. Többen korondi kerámiát vettek szüleiknek ajándékba. Megtekintettük a korondi vásárt, mindenki vásárolhatott ajándékot a családtagjainak. Tudásunk azzal is gyarapodott, hogy a kerámia mellett Korond a taplógombáról is híres hely, melyből sapkát készítettek fejfájásra.

Utunk következő állomása **Farkaslaka** volt, ahol Tamási Áron sírját koszorúztuk meg.

Ezen a helyen néhány gondolat elhangzott a művéből is. „Abban a nevezetes ezerkilencszáz és huszadik évben, vagyis egy esztendőre rá, hogy a románok kézhez vettek minket, székelyeket, az én életemben még külön is igen nagy fordulat állott bé. Akkor is Ábelnek hívtak engem; s ott laktunk Csíkcsicsóban, abban a nagy káposztatermelő faluban, a felcsiki járásban, éppen az Olt vize mellett.”

5. nap: Zetelaka - Kolozsvár - Győr

Utolsó napon fájó szívvel, korán indultunk hazafelé. Mindannyian szívesen maradtunk volna még, ezen a csodálatos helyen.

Úti cél **Kolozsvár** volt. „Senki soha hivatalosan tán ki nem mondotta a száján, és semmi hivatalos írás ki nem hirdette, de Kolozsvár Erdély fővárosa száz és száz évek óta a mai napig.” (Kós Károly). Hunyadi Mátyás király szülővárosában jártunk.

A főtéren álló Mátyás szobor monumentális nagysága leginkább szemből érződik. A Fadrusz János alkotta szoborcsoport az 1900. évi párizsi világkiállításon aranyérmet nyert. Mátyás királyt teljes harci díszben ábrázolja, körülötte hadvezérei állnak, kezükben a győztes csatákban szerzett lobogókkal.

Megtekintettük a téren álló neogótikus stílusú katolikus Szent Mihály templomot,

a bátrabbak a királyi lépcsőket is megmászták.

Városi

sétánk

Mátyás

szülőházánál

folytatódott.

Ezt követően egy rövid sétát tettünk a Házsongárdi temetőben.

Utolsó rövid pihenőnk „Erdély kapujának” nevezett **Király-hágón** volt. Ez a hely volt hosszú ideig Partium és Erdély határa.

Innét már hazafelé vezetett az út. Élményekkel telve érkeztünk haza. A többen közülünk úgy fogalmaztak: „Ez a kirándulás örök emlék lesz, Erdély meseszép, és szívesen visszatérek máskor is”.

Erdély, Erdőntúl, Tündéerkert, Transylvánia,
aki egyszer itt járt, annak örök mánia.
Déva, Fogaras, Várad, Gyulafehérvár,
székely és magyar nép kéz a kézben jár.